МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

МАУП

ISSN 3083-6557 print

НАУКОВІ ПРАЦІ МАУП

Проблеми модернізації України

Випуск 1 (48), 2025

Київ
2025

УДК 330-339; 321.7; 159.9
М58

Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом (протокол № 4 від 28.05.2025)

Редакційна колегія:
С. В. Храпатий (голова), д-р фіз.-мат. наук, проф.
І. А. Семенець-Орлова, д-р наук з держ. упр., проф.
Я. М. Раєвська, д-р психол. наук, проф.
С. О. Лисенко, д-р юрид. наук, проф.
А. І. Федосов, д-р мед. наук, проф.
М. І. Зубрицький, д-р. юрид. наук
О. М. Гордієнко, канд. техн. наук
В. І. Меджебель (*Чуєнко*), канд. юрид. наук
Л. М. Крива, канд. істор. наук
І. М. Капеліста (виконавчий редактор), канд. наук з держ. упр.
Є. Я. Черняк

Матеріали подано в авторській редакції.
Відповідальність за зміст та орфографію матеріалів несуть автори.

Міжрегіональна Академія управління персоналом.
М58 Наукові праці МАУП. Проблеми модернізації України / редкол.: С. В. Храпатий (голова) [та ін.]. Вип. 1 (48). Київ: Міжрегіональна Академія управління персоналом, 2025. 686 с. Бібліогр. в кінці ст.

У збірнику висвітлено матеріали X Міжнародної науково-практичної конференції "Розбудова інноваційних економіки, менеджменту та освіти в умовах нової соціальної реальності" (Київ, Міжрегіональна Академія управління персоналом, 20–22 травня 2025 р.).

Наведено тези доповідей учасників науково-практичної конференції МАУП з проблематики широкого кола аспектів процесу системної модернізації України.

Для науковців, громадсько-політичних діячів, студентів, а також усіх, хто цікавиться розвитком Української держави і світовим досвідом проведення модернізаційних процесів.

Видається з 2001 року.
Періодичність: 1 раз на квартал.
Засновник: *ПрАТ "ВНЗ "Міжрегіональна Академія управління персоналом".*
УДК 330-339; 321.7; 159.9

© Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП), 2025

О. Д. Гудзинський, М. О. Жуковський
Інтелектуально-креативний потенціал менеджменту бізнесових соціально-економічних систем 48

О. А. Сливка
Нові тренди та виклики ринку праці України 49

Т. Ю. Яременко
Організаційно-правові засади державного управління у сфері надання соціальних послуг населенню 52

М. П. Бачинський
Цифрові виклики та управлінські механізми забезпечення якості освіти: формування стійкої освітньої системи 54

Л. О. Карбовська, С. В. Скрипцов
Управління побутовими відходами для забезпечення сталого розвитку 57

Н. Й. Радіонова
Імплементація штучного інтелекту в механізм управління розвитком публічного сектору: міжнародно-правовий досвід та вітчизняна практика 59

О. О. Божко
Організація рекреаційного туризму в Україні через співпрацю з місцевими громадами 61

К. Г. Кононенко
Туризм для всіх: інклюзивний підхід у новій соціальній реальності 63

О. О. Кіндрат
Роль державно-приватного партнерства у вирішенні трилеми сфери енергетики — безпека, доступність і сталий розвиток 66

Г. В. Джегур
Цифровізація як каталізатор соціально-економічного розвитку громад 69

М. В. Оліховська, В. Я. Оліховський
Система управління підприємством та інноваційні напрями її раціоналізації 71

Л. В. Беззубко, Б. І. Беззубко
Напрями вдосконалення методичних підходів до розробки стратегій відновлення 74

В. В. Круглов
Розвиток партнерства публічного та приватного секторів для підвищення ефективності публічного управління 76

Б. В. Бешлей
Сучасні концепції облікового забезпечення управління збутовою діяльністю дистриб'юторських підприємств 78

основної мети — відновлення економіки України, формування стійкого, адаптивного та екологічного ринку праці.

Джерела

1. Яким був 2024 рік на ринку праці. *Дайджест від OLX Робота*. 15.01.2025. URL: https://business.olx.ua/statti/yakym-buv-2024-rik-na-rynku-pratsi-daydzhest-vid-olx-robota/
2. Що відбуватиметься на ринку праці у 2025? URL: https://hurma.work/blog/rinok-praczi-2025/
3. Деякі питання надання грантів бізнесу: Постанова Кабінету Міністрів України; Порядок, Заява від 21.06.2022 № 738. Дата оновлення: 24.04.2025. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/738-2022-%D0%BF#n19

Т. Ю. ЯРЕМЕНКО

магістр, МАУП

ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ У СФЕРІ НАДАННЯ СОЦІАЛЬНИХ ПОСЛУГ НАСЕЛЕННЮ

Вирішення проблеми трансформації системи надання соціальних послуг через публічну політику є необхідною умовою для забезпечення ефективного, справедливого, прозорого і сучасного соціального захисту населення, що відповідатиме європейським стандартам і актуальним викликам українського суспільства.

Децентралізація змінила розподіл повноважень і відповідальності. Передача функцій із центру на місця означає, що саме органи місцевого самоврядування тепер відповідають за організацію, фінансування та контроль якості соціальних послуг.

Євроінтеграційний вектор вимагає гармонізації з європейськими стандартами. Україна взяла курс на адаптацію системи соціального захисту до європейських принципів — адресності, прозорості, рівного доступу, ефективності. Це неможливо без розробки та впровадження сучасної публічної політики, яка враховує кращі європейські практики та забезпечує сталість реформ

Значущість соціального захисту населення в умовах повномасштабної війни з кожним днем дедалі зростає.

Система надання соціальних послуг в Україні набуває особливої актуальності в умовах соціально-економічних викликів, зростання соціальних ризиків та повномасштабної війни, що триває в країні.

Ефективність надання соціальних послуг є ключовим індикатором соціальної держави, яка гарантує захист прав і інтересів громадян, особливо вразливих категорій населення.

Соціальні послуги — це цілий комплекс заходів, що спрямовуються на профілактику підтримку осіб / сімей, які опинилися в складних життєвих обставинах, подолання або мінімізацію їх негативних наслідків.

Закон України "Про соціальні послуги" визначає основні організаційні та правові засади, класифікацію послуг (прості, допоміжні, технічні, комплексні), принципи

(законність, гуманізм, доступність, ефективність тощо) і загальні алгоритми надання соціальних послуг населенню.

Державне управління у цій сфері включає організацію, координацію, контроль, нормативно-правове регулювання, фінансування, планування, міжнародне співробітництво та оцінку якості послуг.

Відповідно до зазначеного вище Закону в Україні функціонують державні, комунальні, недержавні надавачі соціальних послуг, а також фізичні особи, які надають соціальні послуги з догляду на професійній і непрофесійній основі без здійснення ними підприємницької діяльності.

Недержавні організації та громадські ініціативи відіграють дедалі важливішу роль у системі надання соціальних послуг, особливо в умовах співпраці з державними структурами та міжнародними донорами.

Механізми фінансування надання соціальних послуг визначені Законом України "Про соціальні послуги" та підзаконними актами, зокрема, постановою Кабінету Міністрів України від 01.06.2020 № 587 "Про організацію надання соціальних послуг".

Варто зазначити, що оплата соціальних послуг розраховується з урахуванням середньомісячного сукупного доходу потенційного отримувача соціальних послуг.

Зокрема, соціальні послуги можуть надаватися безоплатно, за диференційованою оплатою та платно (або за рахунок третіх сторін).

Контроль та оцінка ефективності функціонування системи соціальних послуг здійснюється через моніторинг дотримання стандартів, аналіз результативності та прозорості використання бюджетних коштів.

Важливою є взаємодія з органами місцевого самоврядування, громадськими організаціями, міжнародними донорами, що дозволяє підвищити якість і доступність соціальних послуг.

Як показало дослідження основними проблемами в системі надання соціальних послуг є, зокрема:

• недостатнє фінансування (територіальні громади не спроможні забезпечити надання навіть базових соціальних послуг своїм мешканцям);

• недосконаліть нормативно-правової бази (Закон України "Про соціальні послуги" вступив в дію в 2020 році, однак багато підзаконних нормативних актів прийнято в 2015–2018 роках, тому деякі норми законодавства суперечать один одному);

• нерівномірний доступ до послуг у різних регіонах;

• не зацікавленість територіальних громад у розвитку соціальних послуг для своїх мешканців (для керівників органів місцевого самоврядування не в пріоритеті організації надання соціальних послуг).

В умовах війни актуалізується питання оперативного реагування на нові соціальні виклики, зокрема допомоги внутрішньо переміщеним особам, ветеранам, постраждалим від бойових дій.

З метою підтримки таких осіб шляхом надання соціальних послуг за результатами їх потреб, та напрацювання нових механізмів оплати за надані соціальні послуги державою запроваджуються експериментальні проекти, зокрема:

• експериментальний проект з організації надання внутрішньо переміщеним особам похилого віку, особам з інвалідністю соціальних послуг стаціонарного догляду, підтриманого проживання за принципом "гроші ходять за людиною" (постанова Кабінету Міністрів України від 06.08.2024 № 888);

• експериментальний проект з тимчасового розміщення та підтримки деяких категорій осіб з числа внутрішньо переміщених осіб, які перебувають у складних життєвих обставинах (постанова Кабінету Міністрів України від 31.12.2024 № 1555).

Варто зазначити, що перспективами розвитку системи надання соціальних послуг є впровадження кращих міжнародних практик, удосконалення механізмів фінансування, підвищення професійної підготовки кадрів, цифровізація процесів надання послуг.

З огляду на зазначене слід зауважити, що задля ефективного розвитку системи надання соціальних послуг необхідно вдосконалити організаційно-правові засади державного управління у цій сфері, зокрема шляхом гармонізації законодавства з міжнародними стандартами, підвищення прозорості та ефективності використання ресурсів, розвитку партнерства між державою, громадським сектором і бізнесом.

Важливим є впровадження системи постійного моніторингу та оцінки якості соціальних послуг, а також розробка гнучких механізмів реагування на кризові ситуації.

Джерела

1. Закон України "Про соціальні послуги". *Закон Рада*. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2671-19#Text
2. Закон України "Про місцеве самоврядування в Україні". *Закон Рада*. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80#Text

М. П. БАЧИНСЬКИЙ

аспірант кафедри публічного адміністрування, МАУП

ЦИФРОВІ ВИКЛИКИ ТА УПРАВЛІНСЬКІ МЕХАНІЗМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ: ФОРМУВАННЯ СТІЙКОЇ ОСВІТНЬОЇ СИСТЕМИ

У контексті глобальних змін та прискореної цифровізації система освіти стикається з новими викликами, які вимагають адаптації управлінських механізмів [1] для забезпечення її стійкості та високої якості. Цифрові технології значно трансформують структуру та процеси в освітніх установах, що зумовлює необхідність змін в управлінських моделях. Інноваційні підходи, такі як електронне навчання, штучний інтелект і великі дані, створюють завдання забезпечити рівний доступ до освіти, її якість і доступність в умовах постійних змін і технологічних трансформацій [2]. Управлінські механізми повинні відповідати новим умовам, ефективно реагуючи на кризові ситуації та мінімізуючи негативні наслідки для процесу навчання. Зокрема, важливо забезпечити стабільність і адаптивність через інтеграцію цифрових інструментів управління та запровадження систем моніторингу і оцінки якості освіти.

Отже, дослідження цифрових викликів та управлінських механізмів у контексті забезпечення якості освіти є критично важливим для створення стійкої та інноваційної освітньої системи, здатної відповідати вимогам сучасності та гарантувати стійкість національної освітньої політики.

Цифровізація освіти відкриває нові можливості, але також ставить низку складних завдань. По-перше, зростає потреба в безперервному оновленні інфраструктури,